

23. Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimisto

Toimisto

Henkilökunta

Kaupunginorkesterin intendenttinä toimi vuonna 1974 fil.lis. Reijo Jyrkiäinen, apul.intendenttinä 17.3. asti fil.tri. Seppo Heikinheimo ja 18.3. lähtien viransijaisena fil.maist. Helena Kuoppamäki, taloudenhoitajana Raija Hornamo sekä toimistoapulaisina Raija Liinamaa ja Hilka Ahlroos. Lisäksi toimistossa oli vuoden päättyessä kaksi tstoapulaista.

Orkesterin kotimainen ja ulkomainen kirjeenvaihto käsitti 631 saapunutta ja 335 lähtenyttä kirjettä.

Toimisto ja orkesterin nuotisto toimivat Finlandia-talolta vuokratuissa tiloissa.

Toimitilat

Kaupunginorkesteri

Henkilökunta

Orkesteri toimi 1974 ilman vakinaista johtajaa ja kaupunginhallitus myönsi lautakunnalle luvan saada jättää virka täyttämättä 31.7.1975 asti. Bournemouth Symphony Orchestran taiteellisena johtajana toimivan Paavo Berglundin kanssa tehtiin työsopimus, jonka mukaan hänet kiinnitettiin myös kaupunginorkesterin taiteelliseksi johtajaksi kolmivuotiskaudeksi 1.8.1975 - 31.7.1978. Ensimmäiseksi vierailujohtajaksi nimettiin kaudeksi 1974 - 75 Detroit Symphony Orchestran kapellimestari Paul Freeman, joka johti syyskaudella neljä konserttia. Vierailevana apulaisjohtajana toimi edelleen Pertti Pekkanen.

*Orkesterin
johto
ja
jäsenistö*

Orkesterista erosi 10 jäsentä, joista kolme siirtyi eläkkeelle ja seitsemän muiden työnantajien palvelukseen. Vuoden päättyessä oli virkoja 97, joista oli avoinna yhdeksän.

Kaupunginorkesterin jäsenet valitsivat keskuudestaan seuraavan valtuuskunnan: puh.joht. Pekka Helasvuo, jäsenet Eija Hirvonen, Jorma Katrama ja Mauri Pietikäinen sekä varajäsen Matti Kuoppamäki. Orkesterin järjestysmiehenä toimi edelleen vaht.mest. Oiva Kainulainen.

*Valtuus-
kunta*

Toiminta

Orkesterin konserttien radiointia ja televisiointia koskeva uusi sopimus allekirjoitettiin lautakunnan ja orkesterin välillä kesäkuussa sekä lautakunnan ja Yleisradion välillä syyskuussa. Orkesterista riippumattomista syistä konserteista pystyttiin kuitenkin radioimaan vain yksi.

*Konserttien
radiointi
ja tele-
visiointi*

Levytykset YK: n päivän konserttiin sisältynyt José Mauricio Nunes-Garcian Requiem levytettiin Columbia-yhtiön Black Composers-sarjaa varten. Levytyksen johti Paul Freeman, solisteina olivat amerikkalaiset Doralene Davis, Betty Allen ja William Brown sekä Matti Tuloisela ja siinä avusti Baltimoraassa toimiva Morgan State College Choir.

Yleisradion palkinnon v: n 1973 parhaana taidemusiikkilevynä sai Klamin Kalevala-sarjan ja Tšeremissiläisen fantasian sisältävä orkesterin lp-levy, johtajana Jorma Panula ja solistina Arto Noras. Joulukuussa ilmestyi orkesterin lp-levy, johon sisältyy Madetojan Sinfonia no 3 ja Huvi-näytelmäalkusoitto, johtajana Jorma Panula.

Tiedotuslehdet Kaupunginorkesterin tiedotuslehti Concerton v: n 1974 vuosikertaan sisältyi viisi numeroa, ja syyskauden alusta alkoi kerran kuussa ilmestyä orkesterin sisäinen tiedotuslehti *Viidakkorumpu*.

**Yhteis-
soitto-
tunnit** Orkesterilla oli kertomusvuonna yhteissoittotunteja seuraavasti (ed. v.):

	tunteja		tunteja keskim. viikossa	
- harjoitustunteja	693	(685)	17.8	(17.6)
- esitys- ja levytystunteja	134	(132)	3.4	(3.3)
	<hr/>			
	yhteensä	827 (817)	21.2	(20.9)

Yhteissoittotuntien kokonaismäärästä orkesteri työskenteli muualla kuin konserttisalissa yht. 232 t (n. 28 %) ja siitä 171 t harjoitussaleissa ja 61 t Finlandia-talon ulkopuolella.

**Konsertit ym.
tilaisuudet** *Musiikkilautakunta järjesti* kertomusvuonna yht. 53 (53) konserttia, joista oli orkesterin konsertteja 47 (42) ja muita 6 (11). Konsertit pidettiin Finlandia-talossa lukuunottamatta yhtä lähiökonserttia ja yhtä kulttuuritalossa pidettyä konserttia.

Orkesterin konserttien runkona olivat sinfoniakonserttisarjan 14 (15), suosikkiteosten sarjan 16 (17) ja pieni iltasoitto -sarjan 11 (3) konserttia.

Vierailuista mainittakoon Turun kaupunginorkesterin, Prahan konservatorion kamariorkesterin ja Morgan State College -Choirin vierailut.

Muut konsertit. Uutuutena järjestettiin yhteistyönä nuorisotoimiston kanssa uusien kykyjen esitelylle omistettu pop-konsertti. Lisäksi mainittakoon lähiökonsertti Kontulan yhteiskoulussa, Anton Heilerin urkuilta (radioitiin), kamarimusiikki-ilta, viihteellinen kävelykonsertti aulassa, jazz-konsertti, Garrick Ohlssonin pianoilta, Matteus-passio Suomen Laulun kanssa, vappumatineat ja Helsinki-päivän konsertti.

Muiden järjestämät tilaisuudet. Orkesteri vieraili Paavo Berglundin johdolla huhtikuussa Linzin Brucknerhaus'issa ja elokuussa Turun musiikkijuhlilla. Muista tilaisuuksista mainittakoon Puolan viikon avajaiskonsertti maaliskuussa, neljä konserttia juhlatilaisuuksilla (vierailijoina Hollannin Bach-yhdistys ja Akademiska Kören Tukholmasta), SN-Seuran 30-vuotisjuhla sekä Laulu-Miesten 60-vuotisjuhlakonsertti.

Orkesterille kertyi esiintymisiä kaikkiaan 63 (54), joista televisioitiin kaksi ja radioitiin yksi esitys.

Kuulijamäärät. Orkesterin konserteissa ja muissa tilaisuuksissa oli kertomusvuonna ja edellisenä vuonna kuulijoita seuraavasti:

	1973	1974	Muutos + -%
- orkesterin konserteissa	58 801	67 091	+14.0
- lautakunnan muissa konserteissa	3 323	3 317	- 0.8
yht.	62 124	70 408	+ 13.3
- muiden järjestämissä tilaisuuksissa, joissa orkesteri esiintyi	16 367	21 082	+ 28.8
yht.	78 491	91 490	+16.6
- orkesterin harjoituksia seuranneita (eläkeläis- ja koululaisryhmät ym)	2 663	2 339	- 12.1

Lippujenmyynti. Kertomusvuonna myytiin erilaisia lippuja ja annettiin vapaalippuja orkesterin kolmeen konserttisarjaan seuraavasti (ed. v.):

konserttisarja	kon- sert- teja	m y y t y			yhteensä	keskim. konsert- tia kohden	maksimi- määrästä %
		kausi- kortteja	kerta- lippuja	vapaa- lippuja			
- sinfoniat	14	13 730	6 188	1 600	21 518	1 536	89
- suosikkiteosten sarja	16	17 543	7 836	1 601	26 980	1 686	98
- pieni iltasoitto	11	4 120	8 104	1 230	13 454	1 223	71
yht.	41 (31)	35 393 (32 774)	22 128 (15 406)	4 431 (1 668)	61 952 (49 848)	1 511 (1 608)	88 (94)

Kun kertomusvuonna oli konserttisarjoja kolme ja edellisenä vuonna vain kaksi, eivät lippujen yhteismäärät ole verrattavissa toisiinsa. Vapaalippujen määrän merkittävä lisäys johtui siitä, että orkesterin jäsenet saivat vapaakortin uuden »pieni iltasoitto» -sarjan konsertteihin.

Suosikkiteosten sarjan konserteissa olivat siis lähes kaikki paikat (1 718) varattuina.

Sinfoniakonserttisarjan ja suosikkiteosten sarjan lippujen hinnat olivat syyskaudella 13, 10 ja 6 mk, pienen iltasoiton sekä muiden konserttien liput 6 ja 3 mk.

Ohjelmisto ja esiintyjät. Orkesterin ja lautakunnan konserteissa sekä muiden järjestämissä tilaisuuksissa esitettiin — toisintoja lukuunottamatta yht. 205 eri teosta, joista oli kotimaisia 48 eli 23 %. Kantaesityksiä sisältyi ohjelmistoon kaksi: Nordgrenin The Turning Point ja Ringbomin laulusarja Kymmenkesäinen.

Merkittävimpiä esitettyjä teoksia olivat Mahlerin sinfonioiden sarjan päättäneet Sinfonia no 9 ja no 10 (Adagio-osa) sekä juhlaviikkojen kohokohdaksi muodostuneen no 8: n esitykset, joista vm. »Sinfonie der Tausend» kuultiin lähes 250 esiintyjän voimin ja ensi kertaa Suomessa. Muita huomattavia tapauksia olivat Debussyn lyyrisen draaman Pelléas et Mélisande, Prokofjevin Aleksanteri Nevskin, ensi kertaa Euroopassa kuullun Nunés-Garcian Requiemien sekä Sibeliuksen Kullervo-sinfonian esitykset.

Hankinnat

Kaupunginorkesterille hankittiin kertomusvuonna Ludvig-patarumpupari ym. lyömäsoittimia, sekä nuottimateriaalia. Teosten kestoajan mittaamista varten saatiin Heuer-kronometri ja toimistoon lasku- ja sähkökirjoituskone.

Talous

Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin *menot* olivat kertomusvuonna 4 430 585 mk ja *tulot* 648 407 mk. Tulojen osuus kokonaismenoista oli n. 14.6 %. *Valtionavustus* kaupunginorkesterin toiminnan tukemiseen oli 90 000 mk.